

MIJN INPUT VOOR DE MAKERS VAN DE BNR PODCAST OVER DE WOLF IN NL

gelderland@wolvencommissie.com

06 [REDACTED]

1. 'De feiten' (en wetenschap is geen mening ;-)

In oktober 2021 zijn twee rapporten gepubliceerd, namelijk de factfinding study: 'De wolf terug in Nederland' en de juridische analyse 'De juridische bescherming van de wolf in Nederland en in een aantal andere Europese landen'. Beide rapporten bieden het meest actuele overzicht van de laatste stand van zaken en geven de feitelijke kennis weer. Als we praten over 'de feiten', dan kun je hierop baseren. De factfinding study: 'De wolf terug in Nederland' geeft antwoord op vragen die in de maatschappij leven over de wolf, zoals: waar komen de wolven die in Nederland leven oorspronkelijk vandaan? Waar in Nederland kunnen wolven duurzaam leven? Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de verkeersveiligheid en recreatie?

- [Factfinding study 'De wolf terug in Nederland'](#)
- [Juridische analyse 'De juridische bescherming van de wolf in Nederland en in een aantal andere Europese landen'](#)

2. Het IPO wolvenplan beschrijft het huidige beleid

De gezamenlijke provincies hebben een aantal toevoegingen vastgesteld aan het huidige [Interprovinciaal Wolvenplan uit 2019](#). Het zogenoemde 'addendum' gaat over de subsidieregeling voor preventieve maatregelen, de tegemoetkomingsregeling bij schade en interventie richtlijnen (escalatieladder). Het huidige wolvenbeleid wordt op deze onderdelen vernieuwd om beter in te spelen op de actualiteit.

<https://www.ipo.nl/nieuws/gezamenlijke-provincies-stellen-addendum-vast-bij-het-huidige-wolvenplan/>

3. De Gelderse documentatie

Onderstaande info is ook te vinden op > [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl) / zoekterm wolf

- [Meer over de wolvencommissie](#)
- [Preventieplan](#)
- [Factsheet Eisen aan afrastering](#)
- [Factsheet Vergoedingen schade door wolven](#)
- [Factsheet Meest gemaakte fouten](#)
- [Subsidie aanvragen bij de provincie Gelderland](#)
- In Gelderland en Fryslân zijn tot nu toe geen wolfaanvallen bekend op beschermd vee. Dit wordt sinds 2018 door BIJ12 bijgehouden. De ervaring leert dat goed gezette wolfwerende rasters echt helpen om de wolf bij de dieren weg te houden. Veel gehoorde kritiek is dat wolven makkelijk over wolfwerende rasters springen, daar zijn in Gelderland geen aanwijzingen voor.

- **Wolvenconsulent**
Mochten mensen advies willen hebben over het wolfwerend maken van hun huidige afrastering, de wolvenconsulent adviseert dierhouders kosteloos over wolfwerende maatregelen en biedt hulp bij het aanvragen van subsidie. Denk aan vragen als: Aan welke eisen moet de afrastering voldoen? Welke materialen kunt u gebruiken? Hoe past u de afrastering in het landschap? Wat te doen met bosschages, toegangspoorten, sloten, greppels en hellingen? Welk onderhoud is nodig? Indien gewenst kan de wolvenconsulent ook op locatie komen kijken naar de persoonlijke situatie in het veld en welke preventieve maatregelen nodig zijn.
- 4 Schademeldingen aan vee landelijk**
In het [BIJ12 bronbestand](#) vind je de bij BIJ12 gemelde veeschade waarvan de schadeveroorzakende diersoort bekend is of het onderzoek nog loopt. De taxateur maakt een inventarisatie van de aanwezige preventieve maatregelen. Op basis van deze data wordt duidelijk hoe de schade zich verhoudt (schaap – andere
- 5 <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/>**
Dit is landelijk de plek waar alle wolf-info te vinden is. Hier lees je hoe men vermoedelijke wolvenschade bij BIJ12 meldt en waar men wolvenwaarnemingen kan doorgeven. Ook vind je hier informatie over schade voorkomen, de verspreiding van de wolf in Nederland en in de Benelux en Duitsland, monitoring, ecologie, de omgang tussen wolf en mens, bescherming en de wet- en regelgeving, beleid en organisatie.
- 6 Laatste nieuws**
Je kunt je aanmelden voor de [nieuwsbrief van de wolvencommissie Gelderland](#)? Eens in de 3 maanden lees je dan meer over het laatste nieuws over wolf, schadepreventie en subsidie in Gelderland. Aanmelden voor de landelijke nieuwsbrief van BIJ12 kan via communicatie@bij12.nl. Zij sturen via een mailing updates als er DNA-uitslagen bekend zijn en zij sturen ook 4x per jaar de landelijke tussenrapportage over de activiteit van de wolf in Nederland.
- 7 Veel gestelde vragen en antwoorden**
De meest volledige FAQ vind je hier >
<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/veelgestelde-vragen/>
- 8 Kijktips**
  - <https://www.thetroublewithwolves.com/>
Van alle tijden, in alle landen. Deze documentaire uit 2020 schetst dezelfde dilemma's als waar wij in Nederland voor staan. Dogs or killers? The return of the wolf has divided America, jeopardizing their recovery. But is it even really about wolves anymore?
  - <https://www.vrt.be/vrtmax/a-z/pano/2023/pano-s2023a4/>
(Over)leven met de wolf (Tip van Desire Karelse)
De wolf, het grootste roofdier in de Vlaamse natuur, is helemaal terug. En al helemaal in het 'kerngebied': de streek rond Noord-Limburg. Op het militair domein in Houthalen-Helchteren leefde eind vorig jaar een roedel van 13 wolven. Maar de terugkeer van de wolf gebeurt niet onopgemerkt. De afgelopen vijf jaar hebben wolven bijna 500 stuks kleinvee in Vlaanderen gedood. Nog maar 10% van de mensen met dieren in het gebied waar de wolf actief is, heeft een wolfwerende omheining, ook al wordt die gesubsidieerd. De wachtlijsten zijn lang.

Pano-reporter [REDACTED] trok 15 keer naar het wolvengebied, in het spoor van de wolf. Zeker is: de wolf polariseert. Pano sprak met felle tegenstanders, maar ook met bewonderaars. Pano onderzoekt ook de kostprijs van de wolf: is de wolfwerende omheining goed besteed belastinggeld? En is die omheining altijd efficiënt?

▪ **Video's wolvencommissie Gelderland**

1. [Eisen aan wolfwerende afrastering](#)
2. [Testcase regulier versus wolfwerende/verplaatsbare rasters in de praktijk](#)
3. [Preventieve maatregelen in de praktijk/pilot autowinder draadoprolsysteem](#)
4. [Samen naar effectieve preventieve maatregelen/hobby houder \[REDACTED\]](#)

9 Leestips

Dit is mijn beperkte selectie, er wordt veel geschreven over de wolf. Deze artikelen brengt de verschillende standpunten (feitelijk) in kaart. Er zijn evenveel partijen die deze zienswijzen opnieuw in twijfel trekken. Waarbij het de vraag is of dat gebeurt op basis van feiten of meningen?

1. <https://www.rtdvrenthe.nl/nieuws/15010982/wageningse-ecoloog-wolvenbeheer-klinkt-makkelijk-maar-is-lastig-uit-te-voeren>
2. <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/je-kunt-schapenhouders-niet-verplichten-zoveel-geld-uit-te-geven-aan-wolvenrasters~be825435/>
3. <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/veel-schapenhouders-beschermen-hun-vee-niet-tegen-de-wolf-wie-afrastert-geeft-toe~be5e997b/>
4. <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/schaapherders-zijn-niet-tegen-de-wolf-maar-wel-bezorgd~bb199cff/>
5. <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/beheer-van-de-wolf-niet-toegestaan-want-er-zijn-er-nog-veel-te-weinig~b45401e5/>
6. <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/in-zweden-draait-het-om-de-vraag-is-de-wolf-of-de-mens-er-het-voornaamste-roofdier~bc72a192/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
7. <https://www.rtvooost.nl/nieuws/2195128/zestig-schapen-afgeslacht-door-wolf-maar-geen-subsidie-voor-wolfwerende-hekken>
8. <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5367736/wolven-provincies-provinciale-statenverkiezingen-bbb-groenlinks>
9. <https://www.hetschaap.nl/nvwa-onderzoekt-verplichte-wolfwering-schapenbedrijven/>
10. <https://www.telegraaf.nl/financieel/1441050715/wolf-is-een-goede-hulp-voor-ons-als-jagers>
11. https://www.hogeveluwe.nl/nl/ontdek-het-park/natuur-en-landschap/wolf?s=04&fbclid=IwAR0pzzD1BbOdPp7_CzGUxtdPCpRg3fRFy95Obs_ivhdN5BRkSnmqdTpysY_aem_Ae0fsQKcpSnyevpHGgyhgpxwkLVb_kzCcLagQtV7wNQhSV_lpiE1F6vV2A5H2ckR9Q (feitelijkheid kan ik niet beoordelen)
12. <https://dvhnl.nl/drenthe/Schapenhouders-dreigen-recht-in-eigen-hand-te-nemen-tegen-wolf-28448752.html>
13. <https://www.rtdvrenthe.nl/nieuws/15640198/spoedoverleg-natuurbeheerders-na-wolvenaanvallen-natuurbegrazingsterrein-holtingerveld>
14. <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3591370/hoe-duitsland-omgaat-met-de-wolf-de-mensen-hebben-ermee-leren-leven>

10 In herhaling

Het wolvendossier is complex, kent vele nuances en geen pasklare oplossingen. De wolvencommissies en de wolvenconsulenten richten zich sec op het voorkomen van schade. De

wolvenconsulent is niet voor of tegen de wolf en doet ook geen uitspraken over de wenselijkheid van de aanwezigheid van wolven. Wolven zijn er en ze gaan niet meer weg. Veehouders helpen om hun dieren het beste te beschermen is het doel. Daarbij hoort dat we de verhalen over de wolf in context plaatsen. Voor uitspraken over het maatschappelijk draagvlak voor de wolf kan men terecht bij overheden, zoals provincie, ministerie van LNV en de Europese Commissie.

Conflictvrij samenleven met de wolf is een uitdaging. Het is makkelijker gezegd dan gedaan. Met een goed geplaatste afrastering is een wolf te weren en kunnen dieren beschermd worden.

